

DRAUDŽIAMAS MIŠKO KIRTIMO LAIKAS

Kirtimų pavadinimas	Miškų grupės		
	II grupė	Saugomų teritorijų* III grupės miškai, nacionalinių parkų miškai	IV grupė, išskyrus nacionalinių parkų miškus
Pagrindiniai kirtimai, medienos ištraukimas		03 01–08 01	Draudimo nėra
Jaunuolyno ugdymo kirtimas		03 01–07 01	04 01–06 01
Retinimas ir einamasis kirtimas, medienos ištraukimas			05 01–07 01
Sanitarinis kirtimas	Draudimo nėra		
Kirtimai pusamžiuose ir jaunesniuose spygliuočių medynuose, kuriuose yra šakninės pinties židinių	Kirtimai vykdomi, kai oro temperatūra yra žemesnė kaip 0 °C		
Specialieji kirtimai (kraštovaizdžio formavimo, lydimo kirtimai, ribinės linijos ir kt.), medienos ištraukimas		03 01–09 01**	Draudimo nėra
Pagal pateiktus pranešimus:			
- rinktiniai sanitariniai kirtimai kai kertamos tik vėjalaužos	Draudimo nėra		
- baltalksnių, drebulių, gluosnių ir blindžių neplynas kirtimas	Kirsti negalima	03 01–09 01	Draudimo nėra
- savo reikmėms (3 m ³ iš ha)	Kirsti negalima	03 01–09 01	Draudimo nėra
Aplink retųjų paukščių lizdavietes tarpiniai miško kirtimai, medienos ištraukimas***		04 01–09 01 aplink jūrinių erelių lizdavietes 02 01–09 01	
Kirtimai, medienos ištraukimas kurtinių tuokvietėse ir jų apsaugos zonose***		01 01–09 01	

* Miško kirtimo laiko apribojimai taikomi miškuose esančiose saugomose teritorijose, kurios įsteigtos ir registruotos Saugomų teritorijų valstybės kadastre Saugomų teritorijų įstatymo nustatyta tvarka (tai yra rezervatai, draustiniai (valstybiniai ir savivaldybių), gamtos paveldo objektai (saugomi gamtiniai kraštovaizdžio objektai), įskaitant gamtos paminklus, atkuriamieji sklypai ir genetiniai sklypai, valstybiniai parkai (nacionaliniai ir regioniniai), biosferos rezervatai ir biosferos poligonai).

** Šiuo laikotarpiu specialieji kirtimai, medienos ištraukimas draudžiami ir valstybinių parkų miškuose.

*** Išskyrus žalių eglių vėjavartų, vėjalaužų, sniegalaūžų ir labai pažeistų medžių, kol juose neapsigyveno medžių liemenų pavojingi kenkėjai, kirtimus ir visų rūšių medžių, kuriuose apsigyveno medžių liemenų pavojingi kenkėjai, kirtimus, vykdomus pagal Miško kirtimo taisyklių X (Sanitariniai miško kirtimai) skyriaus ir Miško sanitarinės apsaugos taisyklių reikalavimus.

MIŠKO KIRTIMAI

2010

Teisė kirsti mišką įgyjama gavus leidimą kirsti mišką. Leidimus išduoda regionų aplinkos apsaugos departamentų rajonų (miestų) agentūros. Nustatyta, kad leidimai kirsti mišką privalomi visiems kirtimams, išskyrus:

- jaunuolynų ugdymo kirtimus,
- rinkinius sanitarinius kirtimus, kai iškertami tik sausuoliai ir vėjavartos,
- kirtimus, skirtus ribinėms linijoms prakirsti (iki 1,5 metro į savo miško valdos pusę).

Leidimai kirsti mišką neprivalomi ir vykdančiant šiuos kirtimus:

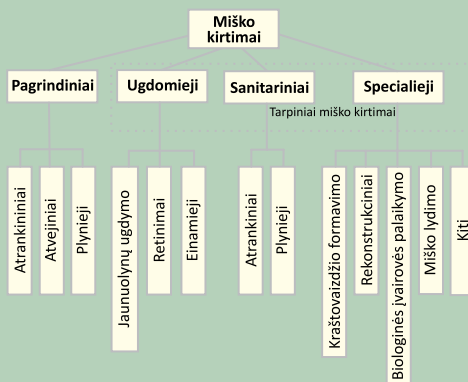
- rinkinius sanitarinius kirtimus, kai iškertamos tik vėjalaužos,
- baltalksnių, drebulių, gluosnių ir blindžių kirtimą neplynais kirtimais III–IV miškų grupių miškuose, nesvarbu, koks medyno amžius,
- neplynus kirtimus vyresniuose kaip 20 metų III–IV miškų grupių medynuose, kai miško savininkas savo reikmėms per metus iš vieno hektaro išsikerta iki 3 kietmetrių likvidinės medienos, bet ne daugiau kaip 15 kietmetrių iš viso savo miško žemės sklypo (miško kirtimai savo reikmėms).

Tačiau pastaraisiais atvejais reikia prieš 14 kalendorinių dienų iki planuojamo kirtimo įteikti rašytinį pranešimą apie ketinimus kirsti mišką arba išsiųsti jį registruotu laišku regionų aplinkos apsaugos departamentams, kurių kontroliuojamose teritorijose yra numatyti kirsti miškai. Privačių miškų savininkai, per 14 kalendorinių dienų nuo pranešimo išsiuntimo arba įteikimo negavę neigiamo regiono aplinkos apsaugos departamento atsakymo, gali vykdyti savo miško valdoje pranešime nurodytus kirtimus. *Detaliau reglamentuota Leidimų kirsti mišką išdavimo tvarkos apraše (Žin., 2004, Nr. 116-4348; 2005, Nr. 6-170; Nr. 92-3438; 2007, Nr. 36-1330; 2008, Nr. 133-5141; 2009, Nr. 53-2125).*

Pagrindiniai miško kirtimai, išskyrus kai kuriuos atvejus, turi būti vykdomi pagal miškotvarkos projektus. Miškotvarkos projektai – tai miškų ūkio veiklos planai, rengiami privačioms miškų valdoms ar jų grupėms ir skiriami konkrečių tvarkymo priemonių sistemai jose nustatyti. Miškotvarkos projektai mažesniems nei 10 hektarų privačių miškų valdoms galioja dvidešimt metų, o privačių miškų valdoms, kurių plotas 10 hektarų ir didesnis, – dešimt metų. Šiam laikotarpiui ir projektuojamos ūkinės priemonės, pateikiamos rekomendacijos dėl miško tvarkymo, duomenys apie visas medžių rūšis, medynų amžių, plotą, turį, galimus kirtimus, miškų želdymą, priežiūrą ir kt.

Detaliau reglamentuota Privačių miškų tvarkymo ir naudojimo nuostatuose (Žin., 1997, Nr. 71-1808; 2004, Nr. 86-3117; 2009, Nr. 41-1574).

MIŠKO KIRTIMŲ KLASIFIKACIJA

PAGRINDINIAI MIŠKO KIRTIMAI – tai brandžių, bręstančių (retų, besiribojančių ar įsiterpusių į kertamus brandžius medynus) medynų ar brandžių medžių kirtimai. Šie kirtimai vykdomi siekiant panaudoti brandžių medynų arba medžių medieną, sudaryti palankias sąlygas naujiems, našiems, atspariems medynams atkurti.

SVARBU ŽINOTI

Pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonę „Miškų aplinkosaugos išmokos“ galima gauti paramą už pagrindinių miško kirtimų nevykdymą identifiukuotose kertinėse miško buveinėse ir už neplynųjų pagrindinių miško kirtimų vykdymą vietoj galimų plynųjų miško kirtimų.

Medynų minimalūs pagrindinių miško kirtimų ir gamtinės brandos amžiai *

Medžių rūšys	IV grupės miškai	III grupės miškai	Gamtinės brandos amžius (pagrindinių miško kirtimų II grupės miškuose amžius)
Pušis, maumedis, uosis, klevas, bukas, guobiniai	101	111	171
Eglė	71	81	121
Ažuolas	121	141	201
Beržas, juodalksnis	61	61	91
Liepa, skroblas	61	71	91
Drebulė	41	41	81
Baltalksnis, blindė, gluosnis	31	31	51

* Visų nuosavybės formų plantacinių želdinių, privačiuose IV grupės miškuose baltalksnyčių, blindynų, gluosnyčių ir grynųjų drebulynų kirtimo amžius neribojamas.

UGDOMIEJI MIŠKO KIRTIMAI – tai miško kirtimai nebrandžiame medyne, siekiant išauginti tam tikros rūšių sudėties ir geros kokybės produktyvų medyną.

Ugdomųjų miško kirtimų rūšys

Ugdomųjų miško kirtimų rūšis	Medynų amžius, metai	
	spygliuočių ir kietųjų lapuočių	minkštųjų lapuočių
Jaunuolynų ugdymas	iki 20	iki 20
Retinimas	21–40	21–30
Einamasis kirtimas	41 ir daugiau	31 ir daugiau

SVARBU ŽINOTI

• Miško savininkai privalo vykdyti būtinus jaunuolynų ugdymo kirtimus. Šie kirtimai yra būtini, kai stelbiami tikslinių rūšių medžiai. Minkštųjų lapuočių medynuose jaunuolynų ugdymo kirtimai vykdomi nuo šeštųjų jų augimo metų, o spygliuočių ir kietųjų lapuočių – nuo aštuntųjų.

• Pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonę „Miškų ekonominės vertės didinimas“ galima gauti paramą jaunuolynų ugdymo kirtimams.

SANITARINIAI MIŠKO KIRTIMAI – tai miško kirtimai, kai, siekiant išvengti ligų ar miško kenkėjų plitimo, kertami pažeisti, džiūstantys medžiai ir sausuoliai, likviduojami ligų ar kenkėjų masinio dauginimosi židiniai ar vykdoma jų prevencija.

SVARBU ŽINOTI

Pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonę „Miškininkystės potencialo atkūrimas ir prevencinių priemonių įdiegimas“ galima gauti paramą stichinių nelaimių ir gaisrų pažeistiems miškams atkurti.

SPECIALIEJI MIŠKO KIRTIMAI

Šiems kirtimams priskiriami kraštovaizdžio formavimo miško kirtimai, rekonstrukciniai miško kirtimai (medynų ar krūmynų pertvarkymas), miško lydimo kirtimai, biologinės įvairovės palaikymo ir kiti miško kirtimai (savo reikmėms (3 m³ iš ha), ribinių linijų, geležinkelio ir kelių trasų ar kitų apsaugos zonų valymo, gamtinių vertybių išsaugojimui skirti ir avarinio būtinumo miško kirtimai, miško genetinių draustinių ir sėklinių medynų atkūrimo, jų formavimo ir sėkloms rinkti skirtų medžių, ir kiti kirtimai).

Detali miško kirtimų tvarka yra nustatyta Miško kirtimų taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. D1-79 (Žin., 2010, Nr. 14-676).